

عنوان مقاله:

زبان «زمان» در شرح شطحیات

محل انتشار:

چهاردهمین کنفرانس بین المللی زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

الهام رستاد - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، مرکز آموزش عالی اقلید، اقلید، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از دغدغه های ذهن بشر به ویژه فلاسفه و عرفا موضوع «زمان» و چگونگی آن بوده است؛ موضوعی پیچیده که چون نیک بنگریم، با واژگان و اصطلاحات بسیاری در مورد آن مواجه می شویم. برخی از این واژگان به منظور تعریف گذر زمان بر انسان وضع شده اند، چون: دهر، روزگار و... و برخی دیگر به منظور تعریفی فراتر از آن، چون: ازل، ابد و... که از منظر فلسفی قابل بحث است. شرح شطحیات روزبهان بقلی (م ۶۰۶) از کتاب های دشوار عرفانی است که با هدف توضیح شطحیات عارفان نوشته شده است؛ با این حال بسامد بالای واژگان و اصطلاحات زمانی (۳۰۸۰ مرتبه) و تنوع آنها نشان میدهد که زمان موضوع بسیار مهمی برای روزبهان به شمار میرفته است و در تبیین شطحیات، استفاده بسیاری از اصطلاحات زمانی کرده است. هدف از این پژوهش که به شیوه توصیفی تحلیلی نوشته شده، بررسی بسامد کاربرد واژگان و اصطلاحات زمانی، شبکه های واژگانی زمان و شیوه های متعدد ساخت های دستوری آن در شرح شطحیات است. نتایج پژوهش نشان می دهد شبکه واژگانی تعبیر شناختی روزبهان از زمان بالاترین درصد نشانه های زمانی را به خود اختصاص داده است. کاربرد مختلف ساخت های دستوری، به ویژه انواع جمع، ترکیبات اضافی دستوری و بلاغی و ترکیبات وصفی نیز بسیار چشمگیر است.

کلمات کلیدی:

زمان، شرح شطحیات، بسامد، شبکه های واژگانی، ساخت های دستوری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1636183>

